

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ
ДОЦЕНТ ЗА НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ АНГЛИСТИКА
И МЕТОДИКА НА ЈАЗИК ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр. 1902-156/42 од 8.7.2024 година донесена на 287. седница на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет, одржана на 8.7.2024 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на еден наставник во наставно-научно звање *доцент* за наставно-научните области *англистика 6.02.01.16 и методика на јазик 6.02.01.32* на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип во следниот состав:

- **проф. д-р Нина Даскаловска (претседател)**, редовен професор за наставно-научните области 64004 англистика; 64028 методика на јазик; 61225 методика на литературата на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип;
- **проф. д-р Агим Пошка (член)**, вонреден професор за наставно-научните области 64004 англистика и 64011 применета лингвистика на Факултет за јазици, култури и комуникација при Универзитетот на Југоисточна Европа во Тетово;
- **доц. д-р Натка Јанкова-Алаѓозовска (член)**, доцент од наставно-научната област наука за книжевноста и наука за јазикот 64004 англистика на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ на 26.6.2024 година и во предвидениот рок се пријави:

Адријана Хаџи-Николова, виш лектор за наставно-стручната област англистика на Катедрата за англиски јазик и книжевност при Филолошкиот факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, Република Северна Македонија.

Врз основа на приложената документација од кандидатите, чест ни е на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Кандидатката д-р Адријана Хаџи-Николова е родена на 28 август 1986 година во Штип. Средно образование завршува во Гимназијата „Славчо Стојменски“ во Штип. Во 2009 година завршува додипломски студии на Филолошки факултет „Блаже Конески“ при Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје, на Катедрата за преведување и толкување со просек 9.53 и се стекнува со стручен назив дипломиран преведувач по англиски и германски јазик на македонски јазик и обратно. Своего понатамошно усовршување го продолжува на едногодишните постдипломски студии во академската 2012/2013 година со специјалност методика на наставата по англиски јазик и книжевност при Филолошкиот факултет на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. По положувањето на сите испити предвидени со програмата за постдипломски студии, со просечна оценка 10.0, на 11 декември 2018 година успешно го одбранува магистерскиот труд со наслов „Употреба на стратегиите за читање кај учениците од основното и средното образование“ и се стекнува со академски степен магистер по филолошки науки од областа на методика на наставата по англиски јазик. Од академската 2019/2020 год. е запишана на тригодишните докторски студии на Универзитетот на Југоисточна Европа во Тетово на Факултетот за јазици, култури и комуникација на Катедрата за англиски

јазик. Ги положува сите предвидени испити на докторските студии од студиската програма Англиски јазик и литература: Англиски јазик, со просечна оценка 9.20, а на 28 ноември 2023 година ја одбранува докторската дисертација со наслов „Синхрони и асинхрони форми на настава на далечина на катедрите за англиски јазик и книжевност на универзитетите“ со што се стекнува со академски степен доктор по филолошки науки - англиски јазик и литература.

Законски услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање доцент

1. Научен степен доктор на науки од соодветната област: кандидатката Адријана Хаџи-Николова на Универзитетот на Југоисточна Европа во Тетово, на Факултетот за јазици, култури и комуникација на Катедрата за англиски јазик ги положува сите предвидени испити на докторските студии од студиската програма Англиски јазик и литература: Англиски јазик, со просечна оценка 9.20, а на 28 ноември 2023 година ја одбранува докторската дисертација со наслов „Синхрони и асинхрони форми на настава на далечина на катедрите за англиски јазик и книжевност на универзитетите“ со што се стекнува со академски степен доктор по филолошки науки - англиски јазик и литература.

2. Ги завршила студиите од прв и втор циклус со просек од најмалку 8 (просечна вредност - нејзиниот просек на оцените од прв циклус студии е 9.53, а од втор циклус студии 10.0).

3. Има објавено минимум пет рецензирани меѓународни трудови во референтна научна публикација во областа во којашто се бира т.е. има објавено 18 публикации достапни на универзитетскиот репозиториум. Најистакнатите публикации следат во прилог во табелата, а сите објавени трудови ќе бидат образложени понатаму во овој реферат:

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Години на излегување на списанието
1	Јанкова Алаѓозовска Натка, Даскаловска Нина и Хаџи-Николова Адријана	<i>Intercultural Communication Sensitivity - A Prerequisite For Developing Intercultural Communication Competence</i>	Philologia	22
2	Даскаловска Нина, Хаџи-Николова, Адријана и Јанкова Алаѓозовска Натка	<i>The Use of Metacognitive Listening Strategies by English Language Learners</i>	European Journal od English Language Teaching	10
3	Хаџи-Николова, Адријана, Даскаловска, Нина и Јанкова Алаѓозовска Натка	<i>Distance Learning - Development, Types and Tools</i>	Palimpsest - International Journal for Linguistic, Literary and Cultural Research	9
4	Хаџи-Николова Адријана и Даскаловска, Нина	<i>Методи на имплементација на стратегииите за читање</i>	Knowledge – International Journal	16
5	Хаџи-Николова, Адријана и Даскаловска, Нина	<i>The Role of Metacognition in Developing Reading Skills</i>	Knowledge – International Journal, Scientific Papers	16

4. Показува способност за наставна работа, владее со проблемите на својата дисциплина и има практично искуство во наставната работа.

Кандидатката д-р Адријана Хаџи-Николова има завршено трет циклус студии од научната област англиски јазик и литература, има долгогодишно работно искуство во наставно-образовната дејност и успешно владее со проблемите на својата дисциплина, што значи дека ги исполнува законските услови за избор во звање доцент.

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Во периодот од февруари до јуни 2009 г. работи како практикант - кореспондент по германски јазик во Logwin Solutions Macedonia. Од јули до октомври 2009 г. работи како кореспондент по германски јазик во „Нов тренд“ Дооел – Штип. Од ноември 2009 до септември 2012 г. работи како волонтер на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип каде што се занимава главно со преведување на веб-страницата ugd.edu.mk на англиски јазик. Од јуни 2011 година е ангажирана како локален координатор на испити преку Британското катче во рамките на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, со цел спроведување на полагање испити за здобивање на меѓународни сертификати за познавање на англиски јазик. Од септември 2012 година до 2019 година работи како кореспондент по англиски јазик на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Од 23.8.2019 г. на 196. седница на ННС на Филолошки факултет е избрана во лектор во наставно-стручната област англистика во рамките на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. На 3.5.2023 г. на 266. седница на ННС на Филолошки факултет е избрана во виш-лектор во наставно-стручната област англистика во рамките на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Во рамките на наставно-образовната дејност на Филолошкиот факултет кандидатката се покажа како сериозен педагошки работник кој поседува солидни вештини на комуникација, како и способност за организирање и имплементирање на сите задачи и задолженија.

Кандидатката беше ангажирана на Катедрата за англиски јазик и книжевност за изведување лекторска настава по предметите Современ англиски јазик 1, Современ англиски јазик 2, Современ англиски јазик 5 и Современ англиски јазик 6 на групата во Струмица, Современ англиски јазик 7 и Современ англиски јазик 8 на групата во Штип како и за реализација на вежбите по следните предмети: Методика на наставата по англиски јазик и книжевност 1, 2, 3 и 4 во Штип и во Струмица.

Кандидатката се покажа како солиден и исполнителен соработник и во реализација на наставата по предметите Англиски јазик А2.1, Англиски јазик А2.2, Англиски јазик Б1.1, Англиски јазик, Б2.2 на другите катедри од Филолошки факултет како и Англиски јазик А2.1 и Англиски јазик А2.2. на нематичните факултети во рамките на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип на Земјоделски факултет, Машински факултет, Факултет за туризам и бизнис логистика и Правен факултет. Во овој период д-р Адријана Хаџи-Николова одржува настава по горенаведените предмети, подготвува материјали за вежби и помага во подготовка на материјалот за предавање на ресорните професори, помага во прегледувањето и одржувањето на колоквиумите и испитите како тестатор.

Покрај наведените обврски, таа ги извршува одговорно и совесно и сите други задачи за потребите на Катедрата за англиски јазик и книжевност, Факултетот и Универзитетот.

Д-р Адријана Хаџи-Николова важи и за активен истражувач, а доказ за тоа се нејзините досегашни учества на повеќе национални и меѓународни научни собири, нејзините објавени трудови во национални и меѓународни зборници и сл.

Во продолжение следуваат насловите на објавените трудови со научната евалуација за целиот период од изборот на кандидатката д-р Адријана Хаџи-Николова во наставно-стручно звање *доцент*:

1. Jankova Alagjovska, Natka and Daskalovska, Nina and Hadzi-Nikolova, Adrijana (2023) *Intercultural Communication Sensitivity - A Prerequisite For Developing Intercultural Communication Competence*. *Philologia*, 21 (1). pp. 101-111. ISSN 1451-5342

Овој труд има цел да покаже дека наставниците по англиски јазик од источниот дел на Република Северна Македонија сè уште немаат интеркултурна обука и сè уште ги немаат развиено двата клучни предуслови за интеркултурна комуникациска компетенција: интеркултурна комуникациска свесност и интеркултурна комуникациска чувствителност. Со помош на прашалникот за наставници, доставен до наставниците од средните училишта во Струмица (Република Северна Македонија) и испратен во електронска форма во Русе (Република Бугарија) ја измеривме интеркултурната свесност. Резултатите откриваат дека 63% од испитаниците имаат средно ниво на интеркултурна свесност и дека не постои разлика во поглед на интеркултурната свесност во зависност од местото на живеење.

2. Daskalovska, Nina and Hadzi-Nikolova, Adrijana and Jankova Alagjovska, Natka (2023) *The Use of Metacognitive Listening Strategies by English Language Learners*. *European Journal of English Language Teaching*, 8 (1). pp. 19-33. ISSN 2501-7136

Овој труд ја разгледува употребата на метакогнитивните стратегии за слушање кај учениците со средно и напредно ниво на познавање на англиски јазик во средните училишта и универзитети во Република Северна Македонија. Употребата на метакогнитивните стратегии за слушање е испитана со прашалник кои содржи пет групи на стратегии: за решавање проблеми, планирање и евалуација, ментално преведување, лично знаење и насочено внимание. Според направеното истражување, испитаниците се умерени корисници на метакогнитивните стратегии за слушање со средна вредност 4.18 за учениците од средните училишта и средна вредност 4.26 за студентите на универзитет.

3. Hadzi-Nikolova, Adrijana and Daskalovska, Nina (2023) *Motivation in Distance Learning*. *Book of Proceedings/5th International Conference on Social Sciences and Humanities (IBU-ICSSH22)13-15 June 2022, Skopje*. pp. 165-170. ISSN ISBN:978-608-4868-28-6

Овој труд ја прикажува важноста на мотивацијата во наставата на далечина. Наставата на далечина значи учење со електронски средства во своите домови или места каде студентите се чувствуваат удобно. Во синхроната форма на настава на далечина, а особено во асинхроната форма на настава на далечина, улогата на мотивацијата е клучна, бидејќи значи студентите да изберат учење пред компјутер додека вниманието може лесно да им се пренасочи во услови што не наликуваат на училишница. Овде ставаме акцент на разните форми на мотивација, внатрешна,

надворешна и социјална поврзани со учењето на далечина, за најпосле да завршиме со мотивацијата за усвојување на англиски јазик во синхрона и асинхрона форма на настава на далечина во високото образование.

4. Hadzi-Nikolova, Adrijana and Daskalovska, Nina and Jankova Alagjovska, Natka (2022) *Distance Learning - Development, Types and Tools*. Palimpsest - International Journal for Linguistic, Literary and Cultural Research, 7 (13). pp. 283-296. ISSN 2545-3988

Овој труд го разгледува прашањето дали може наставата на далечина да ја замени традиционалната настава. Се разгледуваат почетоците на наставата на далечина со праќањето на материјали за учење по пошта до денес со моменталниот технолошки развој. Понатаму се става акцент на двете форми на настава на далечина, синхрона кога наставниците и учениците работат интерактивно во исто време и асинхрона кога учениците учат сами, во нивно слободно време, а интеракција постои но со задоцнување. Најпосле се разгледуваат алатките што им се на располагање на наставниците и учениците за двете форми на настава на далечина.

5. Daskalovska, Nina and Hadzi-Nikolova, Adrijana (2021) *Развивање на ученичка автономија*. Knowledge – International Journal, 46 (2). pp. 255-260. ISSN 2545-4439

Во овој труд се става акцент на комуникативните приоди во наставата, наспрема традиционалните, каде што учениците ја имаат централната улога. Учениците не се повеќе пасивни чинители, туку од нив се очекува активно да учествуваат во сите фази од наставниот процес, да преземаат одговорност за своето учење, да користат стратегии за подобри резултати во учењето, како и сами да го евалуираат сопственото достигнување. Притоа, терминот ученичка автономија станува поактуелен во наставата по странски јазик, а од учениците се очекува да бидат понезависни, сами да донесуваат одлуки, да развијат критичко размислување, а сето тоа да придонесе кон поефикасно и поефективно самостојно учење.

6. Hadzi-Nikolova, Adrijana and Daskalovska, Nina (2021) *Методи на имплементација на стратегиите за читање*. Knowledge -International Journal, 46 (2). pp. 277-281. ISSN 2545-4439

Овој труд става акцент на стратегиите за читање во наставата по странски јазик. Тие се клучен дел во разбирањето на текстот, па оттука една важна задача на наставниците е да ги пренесат стратегиите за читање на учениците, за да се создаде навика за нивна ефикасна и долгорочна примена. Постојат различни методи за имплементирање на овие стратегии во наставата, а во овој труд се разгледуваат четири. За сите нив заедничко е што сите вклучуваат активирање на претходното знаење и поттикнување на мотивацијата кај учениците со цел да се постигне разбирање на дадениот текст за читање.

7. Tasevska, Marica and Hadzi-Nikolova, Adrijana (2020) *Усвојување на вештината зборување во наставата по германски јазик*. Зборник на трудови / ФИЛКО Четврта меѓународна научна конференција, 23-25 мај 2019. pp. 360-371. ISSN ISBN: 978-608-244-698-1

Вештината зборување е една од четирите јазични вештини во усвојувањето на странски јазик, па модерната настава се стреми кон развивање на јазични компетенции и оспособување на учениците за комуникација во автентични јазични ситуации. Овој труд ја разработува темата на усвојување на вештината зборување во наставата по германски јазик во основните и средните училишта.

Истражувањата покажуваат дека оваа вештина потешко се усвојува и покрај долгогодишната настава по германски јазик. Оттука се става акцент на примена на разновидни вежби за полесно и позабавно усвојување на вештината зборување на часовите по германски јазик.

8. Hadzi-Nikolova, Adrijana and Daskalovska, Nina (2020) *The Role of Metacognition in Developing Reading Skills*. Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 41 (2). 415 -420. ISSN 2545-4439

Поимите когнитивност и метакогнитивност се доста присутни во литературата поврзана со вештината читање во наставата по странски јазик. Додека когнитивноста е нашето свесно размислување, метакогнитивноста е „когнитивност за когнитивноста“, односно размислување за сопственото размислување. Метакогнитивните стратегии за учење се поврзани со размислување за процесот на учење, планирање на учењето, набљудување на разбирањето додека се случува и оценување на самиот себе кога се завршува со процесот на учење. Во овој труд се става акцент на поимот метакогнитивност како и на неговиот историски развој. Исто така во преден план се аспектите на метакогнитивноста и компонентите кои го сочинуваат тој процес, со посебен фокус на улогата на метакогнитивноста во процесот на читање и развивање на вештините на читање.

9. Daskalovska, Nina and Hadzi-Nikolova, Adrijana (2020) *Teacher Roles in Foreign Language Instruction*. Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 41 (2). pp. 371-376. ISSN 2545-4439

Овој труд се фокусира на улогите на наставникот во наставата по странски јазици. Главните учесници во процесот на учење и поучување се наставникот и учениците. Тие се еднакви партнери во овој процес бидејќи успехот и ефикасноста на учењето и поучувањето не зависат само од наставникот. Иако наставникот е тој кој ги планира и организира часовите и ги мотивира и поттикнува учениците да учат за да го усвојат потребното знаење и да ги развијат потребните компетенции за да можат да го користат јазикот надвор од училищата, учениците не може да бидат пасивни приматели на информациите пренесени од наставникот. Во таква атмосфера на активна вклученост, учество и соработка, наставникот и учениците може да имаат многу различни улоги.

10. Hadzi-Nikolova, Adrijana and Tasevska, Marica (2019) *Стратегии за учење според Оксфорд*. Зборник на трудови / ФИЛКО Четврта меѓународна научна конференција, 23-25 мај 2019. ISSN 978-608-244-698-1

Постојат разновидни класификации на стратегиите за читање. Во овој труд се разгледува класификацијата на Оксфорд, која се однесува на стратегиите за учење како целина, односно за сите четири јазични вештини според Европската референтна рамка на јазици, со посебен акцент на оние што се поврзани со читањето. Главната поделба на стратегиите според оваа класификација е на директни и индиректни стратегии за учење. Директните стратегии ги опфаќаат мемориските, когнитивните и компензациските стратегии. Индиректните стратегии се метакогнитивните, афективните и социјалните стратегии. И бидејќи примената на стратегиите може свесно да се испланира, овој труд обрнува внимание на тоа дека треба да се влијае врз наставниците во планирањето на наставната дејност, што понатаму ќе креира успешни и подготвени ученици.

11. Hadzi-Nikolova, Adrijana and Daskalovska, Nina and Tasevska, Marica (2019) *Стратегии за читање пред, за време и после читањето*. Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers, 30 (5). pp. 1107-1112. ISSN 2545-4439

Овој труд ја разгледува проблематиката на постојаните промени што се случуваат во образовниот процес и нивното огромно влијание врз наставата по англиски како странски јазик. Притоа се објаснува дека денес усвојувањето на англискиот јазик настанува со развивање на комуникативната компетенција преку активирање на четирите јазични вештини. Во овој труд акцент се става на вештината читање и на важноста за креирање на стратешки читатели кои самостојно и успешно би се справиле со задачата читање. Акцент се става особено на стратегиите што се применуваат пред, за време и после читање на текстот кои наставниците треба успешно да ги пренесат на учениците. Се заклучува дека промените треба да настанат од самите наставници, што на крај ќе резултира во подобри и поуспешни ученици.

12. Daskalovska, Nina and Ulanska, Tatjana and Hadzi-Nikolova, Adrijana (2019) *The Effects of Explicit Supplemental Instruction on Students' Language Competence*. Knowledge – International Journal, 30 (5). pp. 1151-1156. ISSN 2545 – 4439

Овој труд ги прикажува почетните резултати од реализација на проектот „Дополнителната настава во функција на подобрување на знаењата на студентите на Филолошкиот факултет“ за Групата по англиски јазик и книжевност. Проектот е започнат во 2017 година. Врз основа на првото тестирање, кандидатите се поделени во две групи, А и Б. Во првиот семестар група А посетуваше дополнителна настава, односно беше експериментална група со методот на експлицитна настава, а група Б беше контролна група. Резултатите од спроведеното второ тестирање покажуваат значителни разлики во подобрување на знаењата на експерименталната група, која посетуваше дополнителна настава, особено во делот пишување, наспрема контролната група која не посетуваше дополнителна настава.

13. Kuzmanovska, Dragana and Tasevska, Marica and Ulanska, Tatjana and Hadzi-Nikolova, Adrijana (2019) *Explicit instruction as a tool for improving language competence*. 13th International Technology, Education and Development Conference, INTED, 11-13 March 2019, Valencia, Spain, 13 (13). pp. 3054-3057. ISSN 2340-1079

И овој труд ги прикажува резултатите од спроведување на проектот „Дополнителната настава во функција на подобрување на знаењата на студентите на Филолошкиот факултет“ за Катедрата по германски јазик и книжевност. Дополнителната настава се состои од два дополнителни часа во текот на наставата за двата семестри. Овде се става акцент на првиот дел од проектот а тоа е дополнителна настава во форма на експлицитна настава за учење на граматика и вокабулар како и разновидни вежби поврзани со комуникативниот пристап во изучување на германскиот јазик. Резултатите од второто тестирање покажуваат значително подобрување кај студентите од експерименталната група, кои ја следеле дополнителната настава и одговараат на прашањето дека дополнителната настава е потребна за подобрување на комуникативната јазична компетенција.

14. Hadzi-Nikolova, Adrijana and Tasevska, Marica (2019) *Educational technology, threat or benefit to teachers*. ФИЛКО - Зборник на трудови од Трета меѓународна научна конференција за филологија, култура и образование, 3. pp. 715-725. ISSN 978-608-244-308-9

Во овој труд се прави паралела на изучувањето на англискиот јазик пред 50 години и сега, со заклучок дека повеќе ништо не е исто. Денешните генерации се неразделно сврзани со технологијата во сите делови од нивните животи, па и училиштето. Притоа се разгледуваат неколку теории во врска со употреба на технологијата во училищата. Особен акцент се става на имплементацијата на

проектот „Компјутер за секое дете“ спроведен во Македонија и во Ирска. И на крај се дава заклучок дека наставниците не треба да се плашат од технологијата и дека таа ќе им го заземе местото, туку да се навикнат на промената и да искористат што е можно повеќе од неа.

15. Tasevska, Marica and Hadzi-Nikolova, Adrijana and Donev, Dragan (2018) *Мотивацијата како клучен фактор за изучување на германскиот јазик кај учениците од средно гимназиско образование*. Годишен зборник 2018 - Филолошки факултет, УГД - Штип, 9 (12). ISSN 1857-7059

Мотивацијата е клучен фактор во секоја област, па и во изучување на странските јазици, со посебен акцент на германскиот јазик. Зборот мотивација доаѓа од латинскиот збор „movere“ – се движи, па таа е движечка сила на секоја наша активност. Немотивираноста го попречува остварувањето на конкретни цели, па оттука предмет на истражување е токму присуството на мотивацијата кај учениците од средното гимназиско образование за изучување на германскиот јазик. Истражувањето се врши преку претходно подготвен прашалник за учениците, а неговите резултати се пласираат токму во овој труд, со надеж дека истите ќе можат да се интегрираат во наставата со цел полесно усвојување на странските јазици.

16. Hadzi-Nikolova, Adrijana and Daskalovska, Nina (2018) *Reading Strategies in English Language Instruction*. Palimpsest International Journal for Linguistic, Literary and Cultural Research, III (5). pp. 269-280. ISSN 2545-3998

Англискиот јазик е во основата на модерното живеење, па затоа е и многу значаен. Во фокусот на овој труд се промените што настануваат во наставните програми по англиски јазик во основните и средните училишта, за кои самите сме сведоци. Учениците веќе не се пасивни набљудувачи туку активни учесници во наставниот процес. Англискиот јазик се усвојува преку четирите јазични вештини, а ние акцент ставаме на читањето. Од особен интерес се стратегиите за читање, а во овој труд се става акцент на теориите и мислењата поврзани со тие стратегии како и на тоа кои стратегии учениците свесно ги применуваат, а кои ги занемаруваат. Оттука клучна улога имаат наставниците во креирање на успешни читатели со критичко размислување.

17. Tasevska, Marica and Hadzi-Nikolova, Adrijana (2017) *Англицизмите во германскиот јазик врз примери од списанијата „JOY“ и „WOMAN“*. Зборник на трудови од Втора меѓународна научна конференција за филологија, култура и образование ФИЛКО, 10-12 мај 2017, Воронеж, Русија. pp. 579-590. ISSN ISBN 978-608-244-469-7

Германскиот јазик низ својот историски развој под влијание на најразлични култури и технолошки достигнувања претрпува лексички промени. Постојано се препознава употребата на странски зборови, пред сè англицизми. Во модерното време, време на брз информатички и комуникациски развој употребата на англицизмите претставува централна тема во германскиот јазик. За повеќето луѓе нивната секојдневна употреба е сосема прифатена, додека пак другите остануваат скептични по ова прашање. Сепак тешко е да се занемарат овие зборови, затоа што се јавуваат во сите сфери на општественото живеење. Од големо значење за истражување на англицизмите претставува јазикот кој го користат младите. Нивното користење и замена со германските зборови не се сведува само на трите позначајни зборовни групи како што се именките, придавките и глаголите, туку нивната употреба се проширува и кај честичките и извиците. Омилени се и поздравните форми како и слоганите на англиски јазик. Во овој труд ќе се задржиме

на морфолошка анализа на англицизмите, застапени во германските списанија за жени „Joy“ и „Women“.

18. Daskalovska, Nina and Dimova, Violeta and Kuzmanovska, Dragana and Kirova, Snezana and Ivanova, Biljana and Ulanska, Tatjana and Tasevska, Marica and Hadzi-Nikolova, Adrijana (2017) *The role of supplemental instruction in improving students' language competence at the Faculty of Philology*. Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers, 19.3 (14). pp. 185-191. ISSN 1857-923X

Овој труд е всушност опис на проектот „Дополнителната настава во функција на подобрување на знаењата на студентите на Филолошкиот факултет“. Проектот ги вклучува студентите од прва година и проблемите со кои се соочуваат по предметите Современ англиски јазик, Современ германски јазик и Современ македонски јазик. Секоја група на студенти според првично направени тестови се дели на група А и група Б. Во првиот семестар група А посетува дополнителна настава од 2 часа, со експлицитно учење на граматика и вокабулар и други вежби во согласност со комуникативниот пристап на изучување на јазикот. Група Б е контролна група и не следи дополнителна настава во првиот семестар. Сите студенти повторно се тестираат за да се види ефектот од дополнителната настава на експерименталната група во однос на контролната група. Во вториот семестар група Б е експериментална група што следи дополнителна настава од 2 часа неделно, со имплицитно учење на јазикот преку литературни текстови. На крај сите студенти ќе се тестираат да се донесе заклучок кој пристап од двата тестирани е подобар во подобрување на јазичните вештини на студентите.

Сите овие активности укажуваат на успешноста на кандидатката Адријана Хаџи-Николова во наставно-педагошката и научноистражувачката дејност.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Покрај објавените стручни трудови, кандидатката има учествувано со усна презентација на меѓународни и стручни конференции во земјава и во странство, како и учество на проекти:

19. Hadji-Nikolova, Adrijana, Daskalovska, Nina and Jankova Alagjozovska, Natka (2024) *Psychological aspects of Distance learning*. International Conference of the Faculty of Languages, Cultures and Communication at South East European University, titled as Languages, Cultures and Communication: The Future of the Humanities and Social Sciences, 31 мај 2024 год. во Тетово, Република Северна Македонија.

20. Hadzi-Nikolova, Adrijana and Daskalovska, Nina and Jankova Alagjozovska, Natka (2023) *The role of motivation in developing reading skills in a foreign language*. 7th International Conference of the English Department, Faculty of Philology, University of Belgrade: English Language & Literature Studies: Modern perspectives and beyond, 21-22 октомври 2023 год. во Белград, Република Србија.

21. Jankova Alagjozovska, Natka and Daskalovska, Nina and Hadzi-Nikolova, Adrijana (2023) *Intercultural Communication Sensitivity - A Prerequisite for Developing Intercultural Communication Competence*. English Language & Literature Studies: Modern Perspectives and Beyond, 21-22 октомври 2023 год. во Белград, Република Србија.

22. Hadzi-Nikolova, Adrijana and Daskalovska, Nina (2020) *The Role of Metacognition in Developing Reading Skills*. Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 41 (2) pp. 415 -420. ISSN 2545-4439 од 21 до 23 август 2020 год во Струга, Република Северна Македонија.

23. Daskalovska, Nina and Hadzi-Nikolova, Adrijana (2020) *Teacher Roles in Foreign Language Instruction*. Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 41 (2). pp. 371-376. ISSN 2545-4439. од 21 до 23 август 2020 год во Струга, Република Северна Македонија.

24. Hadzi-Nikolova, Adrijana and Tasevska, Marica (2019) *Стратегии за учење според Оксфорд*. Зборник на трудови / ФИЛКО Четврта меѓународна научна конференција, 23-25 мај 2019. ISSN 978-608-244-698-1 од 23-25 мај 2019 год. во Воронеж, Русија.

25. Hadzi-Nikolova, Adrijana and Daskalovska, Nina and Tasevska, Marica (2019) *Стратегии за читање пред, за време и после читањето*. Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers, 30 (5), од 29 до 31 март 2019 год во Врњачка Бања, Република Србија.

26. Daskalovska, Nina and Ulanska, Tatjana and Hadzi-Nikolova, Adrijana (2019) *The Effects of Explicit Supplemental Instruction on Students' Language Competence*. Knowledge - International Journal, 30 (5), од 29 до 31 март 2019 год. во Врњачка Бања, Република Србија.

27. Hadzi-Nikolova, Adrijana and Tasevska, Marica (2019) *Educational technology, threat or benefit to teachers*. ФИЛКО - Зборник на трудови од Трета меѓународна научна конференција за филологија, култура и образование, од 26-27 април 2018 год. во Штип, Република Северна Македонија.

28. Tasevska, Marica and Hadzi-Nikolova, Adrijana (2017) *Англицизмите во германскиот јазик врз примери од списанијата „JOY“ и „WOMAN“*. ФИЛКО - Зборник на трудови од Втора меѓународна научна конференција за филологија, култура и образование, од 10 до 12 мај 2017 год. во Воронеж, Русија.

29. Учество на International Summer Academy (2022) at the Faculty of English Language under the framework of the Global UBT FEST 2022 на 18 јули 2022 год. во Приштина, Косово.

30. Учество во Проектот „Ментор“ (2016), кој заедно го спроведуваат Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип и Преведувачкото биро „ПСД“ од Словенија, во која претставници на словенечкото претпријатие ќе држат обуки за студентите од УГД за применување на најсовремените алатки за преведување, а истовремено преку тестови ќе бидат избрани и најдобрите преведувачи кои ќе можат да добијат можност и да работат за ПСД од Словенија;

31. Учество во проект: Даскаловска, Нина и Ивановска, Билјана и Леонтиќ, Марија и Поп Зариева, Наталија и Крстева, Марија и Тодорова, Марија и Тасевска, Марица и Хаџи-Николова, Адријана (2018) Дополнителната настава во функција на подобрување на знаењата на студентите на Филолошкиот факултет;

Покрај овие активности, д-р Адријана Хаџи-Николова активно учествува и во организациските активности на Филолошкиот факултет:

32. Учество во Организационен одбор на Меѓународната конференција „Сто години од раѓањето на Ацо Шопов“ која се одржа на 25-26 мај 2023 год. на Филолошки факултет, УГД, Штип.

33. Организирање на работилница со студентите од Катедра за англиски јазик на тема “ Commonwealth Day – Delivering a Common Future, Connecting, Inovating, Transforming” на 14 мај 2022 год.

34. Член на Институт за јазици;

35. Член на комисија за одбрана на дипломски труд;

36. Член на комисија за комисиско полагање на испити;

37. Член на уписна комисија.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната досегашна активност која е изнесена во овој реферат, Рецензентската комисија констатира дека кандидатката д-р Адријана Хаџи-Николова поседува квалитети и способности во наставно-образовната и научноистражувачката дејност и покажува темелна посветеност и залагање во извршувањето на работните и професионалните обврски.

Поради тоа, Рецензентската комисија со особено задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип да го усвои овој извештај и да ја избере кандидатката д-р Адријана Хаџи-Николова во звањето *доцент* за научната област Англистика и Методика на јазик на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Нина Даскаловска, редовен професор, претседател, с.р.

Проф. д-р Агим Пошка, вонреден професор, член, с.р.

Доц. д-р Натка Јанкова-Алаѓозовска доцент, член, с.р.

4. ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Ред. бр.	Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности	Поени				Вкупно
		Во земјава		Во странство		
		број	поени	број	поени	
	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор, втор автор, останати автори)	4	9	4	9	120
	Труд бр. 3, 4, 6, 8,10,11, 14 и 16 (прв автор),	1	6	5	6	
	Труд бр. 2, 5, 7, 9, 15 и 17 (втор автор)			4	3	
	Труд бр. 1,12,13, 18 (трет итн. автор)					
	Учество на научен собир со реферат (постер/ усно), концерт во земјава и во странство Активност реден бр. 20, 22, 24, 25 и 27	1	1.5	4	2	9.5
	Одржано предавање по покана на научна институција -ред. бр. 29 Summer Academy – Faculty of English language, 2022			1	3	3
	Член на организациски или научен одбор на научен собир, фестивал „Сто години од раѓањето на Ацо Шопов“ 2023 – јазично уредување на англиски јазик, ред. бр 32	1				1
	Одбранета докторска теза	1	8			8
	Одбранета магистерска работа	1	4			4
	ВКУПНО					145.5
Ред. бр.	Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност	Поени				Вкупно
		Во земјава		Во странство		
		број	поени	број	поени	
	Учесник во научен проект (најмногу три) Активност реден бр.30 и 31	2	5			10
	Член на Институт за јазици ред. бр. 34	1				2
	Организација на настани (работилници, обуки, стручни собири, тркалезни маси, дебати, семинари, вебинари и сл.) ред. бр. 33 -Организирање на работилница со студентите од Катедра за англиски јазик на тема „Commonwealth Day – Delivering a Common Future, Connecting, Inovating, Transforming“ на 14 мај 2022 год.	1	2			2
	Член на факултетски орган, комисија Активност реден бр.35,36,37	3	2			6
	ВКУПНО					20
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					165.5